

Každá obec se musí vypořádat s odpadem na svém území.

Vysvětlíme, kdy musíte obci platit poplatek za odpad. Objasníme rozdíly mezi třemi možnými způsoby zpoplatnění. Popíšeme, co se stane, když nezaplatíte, a co můžete dělat, pokud si myslíte, že byste neměli platit, nebo na to nemáte peníze. Také se dozvíte, kdy by vám mohl pomoci ombudsman.

Platí se v obci za odpad?

Záleží na obci, zda platbu zavede. Může zvolit jen **jeden ze tří způsobů** zpoplatnění.

1

místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů podle zákona o místních poplatcích

Nezáleží na tom, zda vytváříte odpad a kolik. Předpokládá se, že ten, kdo má v obci hlášený pobyt nebo nemovitost, využívá obcí provozovaný systém.

2

poplatek za komunální odpad podle zákona o odpadech

Záleží na tom, zda vytváříte odpad (zda ve Vaší nemovitosti vzniká odpad).

3

úhrada za odstraňování komunálního odpadu na základě smlouvy podle zákona o odpadech

Záleží na množství odstraňovaného odpadu. Smlouva musí být písemná a musí obsahovat výši úhrady.

1

Jak funguje místní poplatek za provoz systému?

Platí všichni, kdo mají **v obci hlášený pobyt a navíc také ti**, kdo v ní **mají rodinný dům, byt nebo rekreační objekt**, ve kterém nikdo není hlášen k pobytu.

Poplatek platí i **cizinci** s povoleným trvalým pobytem, cizinci pobývající v ČR přechodně po dobu delší než 3 měsíce, lidé s uděleným azylem nebo dočasnou ochranou a žadatelé o ně.

Poplatek za dům nebo byt platí **spoluvlastníci „společně a nerozdílně“**. To znamená, že obec může chtít poplatek v plné výši od kteréhokoliv z nich.

Co když v obci nebydlím?

Platíte, pokud obec takové obyvatele od poplatku sama neosvobodila – napsala by to do své vyhlášky. U místního poplatku nezáleží na tom, zda v obci skutečně žijete (a vytváříte odpad).

Co když odpad nevytvářím nebo ho odvážím pryč z obce?

Platíte. U místního poplatku nezáleží na tom, zda vytváříte odpad a kolik. Odpad vzniká už vyprázdněním obalu. Odpad rozhodně neodvážejte, odložte ho v obci, v níž vznikl. Platit budete stejně bez ohledu na to, jestli jste odpad odvezli.

Kdo v obci neplatí místní poplatek?

Ten, koho od poplatku osvobozuje **zákon** nebo **obecně závazná vyhláška obce**.

Zákon osvobozuje od poplatku

- **děti umístěné do dětského domova** pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a
- **lidi v domově** pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem **nebo chráněném bydlení**.

Obecně závazné vyhlášky obcí obsahují různá osvobození. Osvobození ze zákona přitom platí, i když není uvedeno ve vyhlášce. Obce osvobozují od poplatku například děti do určitého věku, případně seniory, někdy i obyvatele, kteří se v obci dlouhodobě nezdržují.

Musím dát obci vědět, že mám nárok na osvobození?

Ano, pokud nejde o informace, které může zjistit sama z dostupných evidencí. (Například není třeba upozorňovat na osvobození vázané na věk.)

Nedáte-li vědět včas (většinou do splatnosti poplatku nebo do 15 dnů od změny situace), můžete o osvobození v daném kalendářním roce přijít.

Více zjistíte z vyhlášky a úřední desky obecního úřadu.

Kolik a kdy se platí?

Poplatek za kalendářní rok **nesmí přesáhnout 1 000 Kč**. Jeho **výši** i **termín** k zaplacení (splatnost) stanoví obec ve vyhlášce.

Poplatek **musíte zaplatit sami ve správné výši a včas bez vyzvání** (nemusíte dostat upozornění ani složenku).

Co když nezaplatím?

Když nezaplatíte, uloží Vám to obecní úřad rozhodnutím: **platebním výměrem** nebo **hromadným předpisným seznamem**.

Poplatek přitom může zvýšit až na trojnásobek.

Platební výměr se každému doručuje, na rozdíl od hromadného předpisného seznamu. Do něj se nahlíží u obecního úřadu a za doručení se považuje třicátý den od zpřístupnění. O jeho vydání byste se dozvěděli z veřejné vyhlášky. Stanovila by místo a dobu nahlížení.

Co když si myslím, že nemám povinnost platit?

Můžete počkat na vydání rozhodnutí (výše). Pokud ale nechcete riskovat zvýšení poplatku, včas zaplaťte a současně obecnímu úřadu sdělte, že nesouhlasíte, a trvejte na vydání platebního výměru. Proti platebnímu výměru pak **podejte odvolání do 30 dnů** od jeho doručení.

Pokud neuspějete, můžete pak podat **žalobu k soudu** nebo se obrátit na **ombudsmana**. Podrobnosti najdete v letácích [Soudní ochrana proti rozhodnutí správních orgánů](#) a [Ombudsman](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*."

Na zaplacení nemám peníze!

- Navrhněte obecnímu úřadu, že **poplatek uhradíte ve splátkách**. Více v letáku [Posečkáni \(splátky\) dluhu](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.
- Pokud pobíráte **dávky na bydlení (příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení)**, doložte zaplacení úřadu práce, aby podle toho upravil výši dávek. Více v letácích [Dávky na bydlení](#) a [Řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.
- Ve výjimečných případech **může obecní úřad prominout poplatek** nebo jeho příslušenství (zvýšení poplatku). V žádosti popište svou situaci a vysvětlete, proč by Vám měl obecní úřad poplatek prominout. Více v letáku [Promíjení místního poplatku za komunální odpad](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.

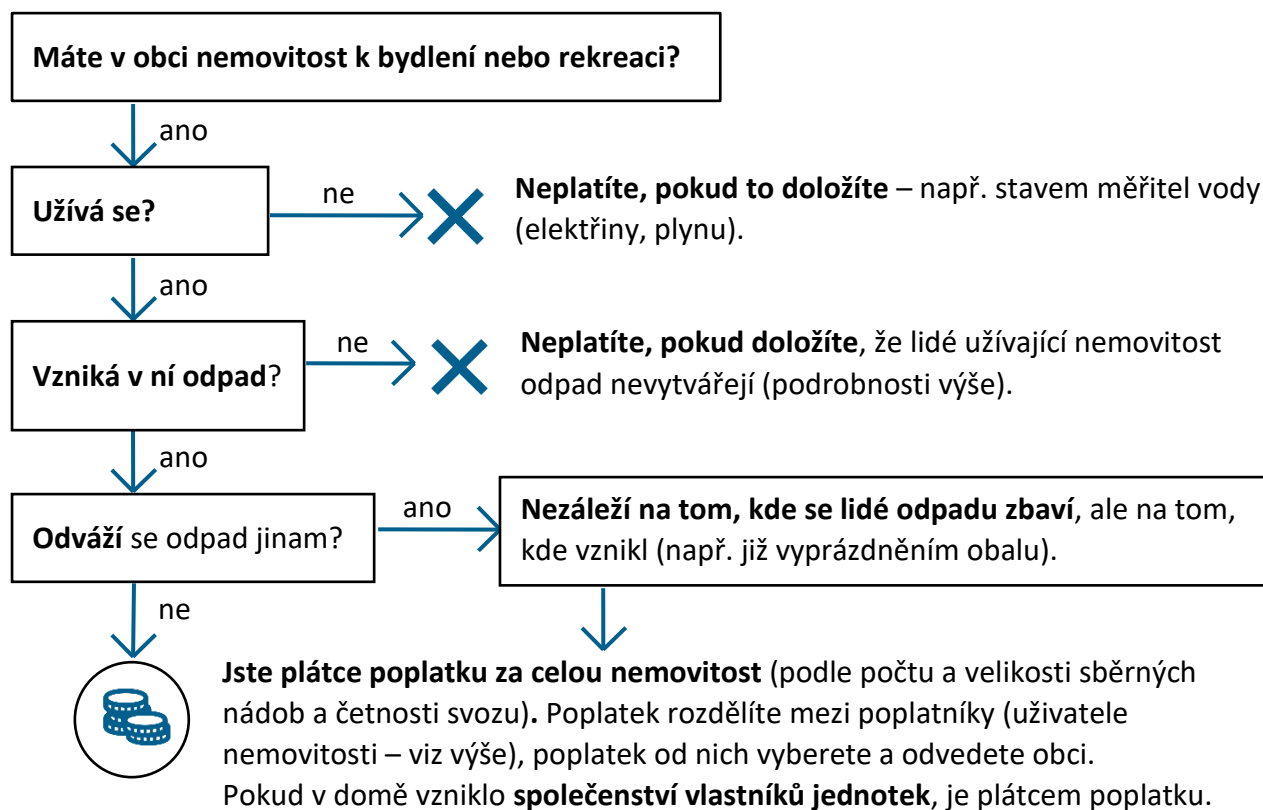
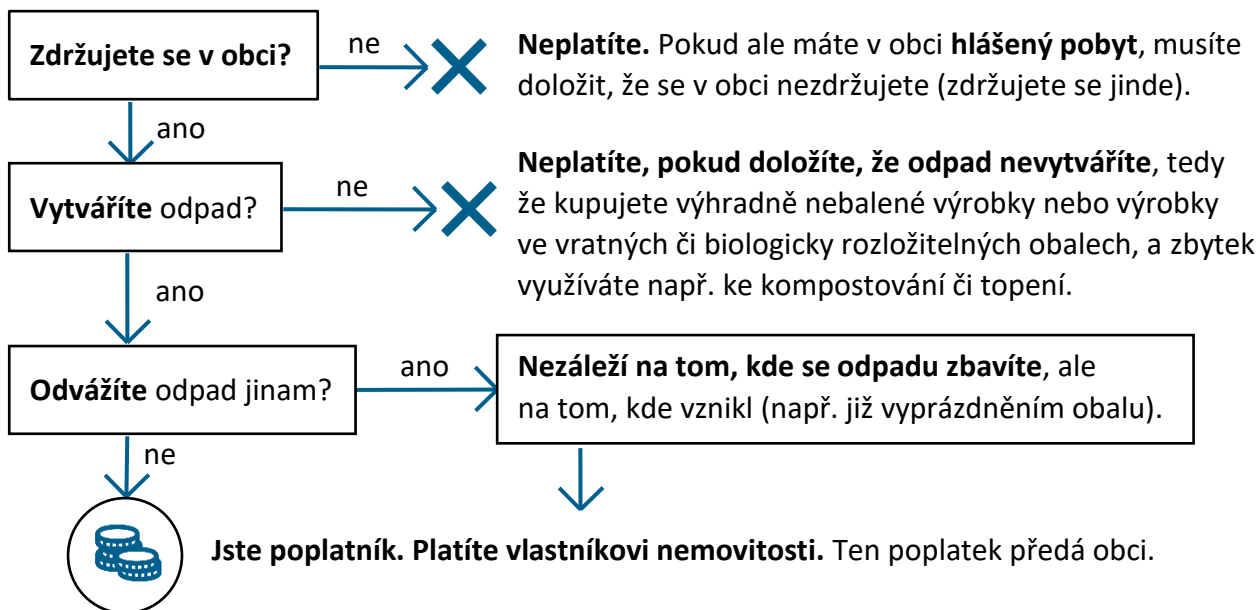
Může přijít exekutor?

Pokud poplatek nezaplatíte ani po vydání rozhodnutí (neuspějete ani u soudu), může obecní úřad dluh vymáhat sám a výjimečně o to může požádat i soudního exekutora.

Více v letácích [Daňová exekuce](#) a [Exekuce](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.

2 Jak funguje poplatek za komunální odpad podle zákona o odpadech?

Zohledňuje, zda vytváříte odpad (zda ve Vaší nemovitosti vzniká odpad) a někdy i to, kolik.

Kolik a kdy se platí?

Poplatek za kalendářní rok **nesmí překročit předpokládané oprávněné náklady obce** včetně případného pronájmu popelnic. **Výši i termín** k zaplacení stanoví obec ve vyhlášce.

Plátce poplatek připadající na nemovitost **rozdělí mezi poplatníky a vybere** ho od nich. Poplatek pak obci **odvede** sám **bez vyzvání** (nemusí dostat upozornění ani složenku).

Co když nezaplatím?

Pokud nezaplatíte plátcí jako **poplatník**, oznámí to plátce obecnímu úřadu a ten Vám to uloží rozhodnutím (platebním výměrem).

Pokud obecnímu úřadu neodvedete poplatek jako **plátce**, uloží Vám to obecní úřad rozhodnutím (platebním výměrem).

Co když si myslím, že nemám povinnost platit?

Proti platebnímu výměru podejte **odvolání do 30 dnů** od jeho doručení.

Pokud neuspějete, můžete pak podat **žalobu k soudu** nebo se obrátit na **ombudsmana**.

Podrobnosti najdete v letáčích [Soudní ochrana proti rozhodnutí správních orgánů](#) a [Ombudsman](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*."

Na zaplacení nemám peníze!

- Navrhněte obecnímu úřadu, že **poplatek uhradíte ve splátkách**. Více v letáku [Posečkání \(splátky\) dluhu](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.
- Pokud pobíráte **dávky na bydlení (příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení)**, doložte zaplacení úřadu práce, aby podle toho upravil výši dávek). Více v letáčích [Dávky na bydlení](#) a [Řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.

Může přijít exekutor?

Pokud poplatek nezaplatíte ani po vydání platebního výměru (neuspějete ani u soudu), může obecní úřad dluh vymáhat sám a výjimečně o to může požádat i soudního exekutora.

Více v letáčích [Daňová exekuce](#) a [Exekuce](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.

3 Jak funguje smluvní systém?

Obec může **vybírat úhradu** za odstraňování komunálního odpadu na **základě smlouvy**. Smlouva musí být **písemná** a musí **obsahovat výši úhrady**.

Je možné, že budu muset platit víckrát?

Ano. Zejména pokud žijete jinde než v obci, kde máte evidovaný pobyt, nebo když vlastníte nemovitosti, v nichž sami nebydlíte – ve stejné nebo jiné obci. Záleží také na tom, který systém jednotlivé obce zavedly.

Příklad: Pan Motejl má hlášený pobyt v obci A. Ve skutečnosti žije v nájmu v obci B, kde má zároveň byt po babičce, který občas pronajímá, a chatu, kterou vůbec neužívá.

Kdyby obce A i B zavedly místní poplatek, zaplatí pan Motejl **tříkrát**: poplatek obci A (podle hlášeného pobytu), obci B sice neplatí „za sebe“ (přestože tam žije), ale zaplatí za byt, pokud v něm nikdo není hlášen k pobytu, a také za chatu (přestože ji neužívá).

Kdyby obec A zavedla místní poplatek a obec B poplatek podle zákona o odpadech, zaplatí pan Motejl **dvakrát**: poplatek obci A (podle hlášeného pobytu) i obci B (žije tam). Poplatek, který vybere od nájemců - poplatníků, předá společenství vlastníků – plátcí, který ho odvede obci. Za chatu platit nebude, pokud prokáže, že se vůbec neužívá.

Kdyby obec A zavedla poplatek podle zákona o odpadech a obec B místní poplatek, zaplatí pan Motejl **dvakrát** – tentokrát jen za nemovitosti: nebude platit poplatek obci A (nežije tam = netvoří odpad) ani obci B (nemá tam hlášený pobyt), ale obci B zaplatí za byt, pokud v něm nikdo není hlášen k pobytu, a také za chatu (přestože ji neužívá).

Musím platit, když vidím chyby v systému odstraňování odpadů?

Nespokojenost s nastavením a provozem systému odstraňování odpadů (rozmístění popelnic, četnost jejich svozu atd.) **Vás nezabavuje povinnosti platit**, stejně jako nespokojenost se zavedením samotného poplatku.

Připomínky a návrhy sdělte zastupitelstvu obce a žádejte jejich projednání. Některé výhrady by obec mohla zohlednit úpravou osvobození nebo úlev od poplatku.

V případě **ohrožení životního prostředí** se obraťte na Českou inspekci životního prostředí nebo na krajský úřad.

S čím mi může pomoci ombudsman?

Může prověřit **rozhodování úřadů o Vaší povinnosti platit** poplatky za odpad. Braňte se však nejprve sami odvoláním proti platebnímu výměru. Zvažte také žalobu k soudu, ombudsman totiž (na rozdíl od soudu) nemůže zrušit vadné rozhodnutí úřadů.

Nemůže ovlivnit **zavedení poplatků** za komunální odpad (jejich výši, nastavení úlev apod.) ani **nastavení systému odstraňování odpadů**. Tato pravidla obce určí v obecně závazné vyhlášce – jde o výkon samosprávy obce.

Více v letáku [Obce](#) na www.ochrance.cz v sekci *Životní situace*.

Kde najdu, co už ombudsman zjistil a řekl?

Na www.ochrance.cz v sekci *ESO (Evidence stanovisek ochránce)*.

Můžete hledat **podle oblasti práva** – vyberte z nabídky *205.4 Místní poplatky a řízení o nich* nebo „**fulltextem**“ – napište slova, která Vás zajímají.